

สรุปสาระสำคัญวิชาสังคมศึกษาเตรียมสอบ ONET 2557

สรุปย่อเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่ 1 : ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม

เรื่องที่ 1 : สรุปย่อเนื้อหาพระพุทธศาสนา

1. ประเภทศาสนาแบบอเทวนิยมไม่เชื่อเรื่องพระเจ้า
2. ศาสดา: พระพุทธเจ้า
3. คัมภีร์: พระไตรปิฎกซึ่งประกอบด้วย 3 ปิฎก (3 หมวด) คือ
 - 1) พระวินัยปิฎกเกี่ยวกับศีลและสิกขาบทของพระภิกษุ
 - 2) พระสุตตันตปิฎก (พระสูตร) เกี่ยวกับหลักธรรมที่มีเรื่องราวประกอบ
 - 3) พระอภิธรรมปิฎกเกี่ยวกับหลักธรรมล้วนๆ
4. นิกาย: มี 2 นิกายสำคัญ
 - 4.1 นิกายเถรวาท (หินยาน)
 1. เครื่องคิดในพระวินัยและสิกขาบทต่างๆ ไม่แก้ไขพระวินัยข้อใดเลย
 2. นับถือพระพุทธเจ้าแต่เพียงองค์เดียว
 3. แพร่หลายในประเทศไทยศรีลังกาพม่าลาวกัมพูชา
 - 4.2 นิกายอักษรวาท (มหายาน)
 1. แก้ไขพระวินัยและสิกขาบทบางข้อเช่นฉันอาหารเย็นได้
 2. นับถือพระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์หลายองค์เช่นพระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ (กวนอิม) พระศรีอาริย์เมตไตรยมหาโพธิสัตว์ เป็นต้น
 3. แพร่หลายในประเทศจีนญี่ปุ่นเกาหลีเวียดนามมองโกเลียภูฏาน ธิเบต
5. หลักธรรมสำคัญของพระพุทธศาสนา
 - 5.1 อริยสัจ 4 : ความจริงอันประเสริฐ 4 ประการ
 - 1) ทุกข์ : ผล คือความไม่สบายกายไม่สบายใจ
 - 2) สมุทัย : เหตุ คือเหตุแห่งทุกข์อันได้แก่ตัณหา
 - 3) นิโรธ : ผล คือสภาวะดับทุกข์หรือนิพพาน
 - 4) มรรค : เหตุ คือวิธีดับทุกข์
 - 5.2 ขันธ์ 5 : องค์ประกอบแห่งชีวิตมนุษย์ 5 ประการคือ
 - 1) รูปคือรูปร่างกายของมนุษย์อันประกอบไปด้วยธาตุ 4 คือดินน้ำลมไฟ
 - 2) เวทนาคือความรู้สึกมี 3 ประเภทคือรู้สึกสุขรู้สึกทุกข์และรู้สึกเฉยๆ
 - 3) สัญญาคือความจำได้หมายรู้
 - 4) สังขารคือสภาพปรุงแต่งจิตให้กระทำสิ่งต่างๆ
 - 5) วิญญาณคือการรับรู้ผ่านช่องทางรับรู้ทั้ง 6

5.3 ไตรสิกขาหรืออริยมรรค

- 1) ศีล :การอบรมกายวาจาให้สงบเรียบร้อยได้แก่
 - สัมมาวาจา คือ วาจาชอบ - สัมมากรรมันตะ คือ กระทบชอบ
 - สัมมาอาชีพะ คือ เลี้ยงชีพชอบ
- 2) สมาธิ :การอบรมจิตให้สงบเรียบร้อยได้แก่
 - สัมมาวายามะ คือ เพียรชอบ - สัมมาสติ คือ ระลึกรู้ตัวชอบ
 - สัมมาสมาธิ คือ ตั้งจิตมั่นชอบ
- 3) ปัญญา :การอบรมปัญญาให้เกิดความรู้แจ้งได้แก่
 - สัมมาทิฏฐิ คือ เห็นชอบ - สัมมาสังกัปปะ คือ คิดชอบ

5.4 ไตรลักษณ์ (สามัญลักษณ์) :ลักษณะสามัญของสรรพสิ่งทั้งหลายบนโลก

- 1) อนิจจัง :สรรพสิ่งล้วนไม่เที่ยงแท้ไม่แน่นอน
 - 2) ทุกขัง :สรรพสิ่งล้วนทนได้ยาก
 - 3) อนัตตา :สรรพสิ่งล้วนไม่มีตัวตน
- * อนัตตาเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของศาสนาพุทธ *

5.5 อิทธิบาท4 :ธรรมนำความสำเร็จในด้านการเรียน

- 1) ฉันทะ :ความพอใจ
- 2) วิริยะ :ความพากเพียร
- 3) จิตตะ :ความเอาใจใส่
- 4) วิมังสา :ความหมั่นสอดส่องในเหตุผล

5.6 สังคหวัตถุ4 :ธรรมะในการยึดเหนี่ยวน้ำใจคน

- 1) ทาน :การให้
- 2) ปิยวาจา :วาจาสุภาพ
- 3) อตถจริยา :กริยาเรียบร้อย
- 4) สมานัตตา :วางตนเสมอต้นเสมอปลาย

6. เป้าหมายชีวิตสูงสุดของพระพุทธศาสนาคือนิพพาน (สภาวะดับทุกข์ดับกิเลส)

เรื่องที่ 2 : สรุปย่อเนื้อหาศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู

1. ประเภทพหุเทวนิยมนับถือพระเจ้าหลายองค์
2. พระเจ้า : มีสูงสุด 3 พระองค์ (ตรีมูรติ) คือพระพรหมพระวิษณุพระศิวะ
3. ศาสดา : ไม่มี
4. คัมภีร์ : คัมภีร์พระเวทแบ่งเป็น 4 เล่มคือฤคเวทยชุรเวทสามเวทอาถรรพเวท
5. นิกาย : มี 3 นิกายสำคัญคือ

5.1 นิกายไศวะ : นับถือพระศิวะ(พระอิศวร) เป็นพระเจ้าสูงสุดและนิยมบูชาศิวลिंगค์

5.2 นิกายโฆษณพ :นับถือพระวิษณุ(พระนารายณ์) เป็นพระเจ้าสูงสุด

5.3 นิกายศักติ :นับถือพระชายาของพระเจ้าองค์ต่างๆว่าทรงไว้ซึ่งศักติ (พลังหรืออำนาจ)และมนุษย์สามารถเข้าถึงได้ง่ายกว่า

6. หลักธรรมสำคัญ

6.1 หลักปรมาตมันและโมกษะ

- 1) ปรมาตมันคือวิญญาณสากลซึ่งเป็นต้นกำเนิดของชีวิตทั้งหลาย
- 2) โมกษะคือสภาวะแห่งการหลุดพ้นไม่ต้องเวียนว่ายตายเกิดอีก

6.2 หลักตรีมูรติ:พระเจ้าสูงสุดมี 3 พระองค์และทำหน้าที่ต่อโลกต่างกันคือ

- 1) พระพรหมหน้าที่สร้างโลกสร้างมนุษย์
- 2) พระวิษณุ (พระนารายณ์) หน้าที่คุ้มครองโลก
- 3) พระศิวะ (พระอิศวร) หน้าที่ทำลายโลก

6.3 หลักอาศรม4 :วัยแห่งชีวิต 4 วัยซึ่งแต่ละวัยจะมีหน้าที่เฉพาะของวัย

- 1) พรหมจารี :วัยเด็กหน้าที่คือเรียนหนังสือหาความรู้
- 2) คฤหัสถ์ :วัยผู้ใหญ่หน้าที่คือครองเรือนแต่งงานมีครอบครัวสืบทอดวงศ์ตระกูล
- 3) วานปรสธ :วัยกลางคนหน้าที่คือทำงานช่วยเหลือสังคมช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม
- 4) สันยาสี :วัยชราหน้าที่คือออกบวชละชีวิตทางโลกเพื่อแสวงหาโมกษะ

6.4 หลักวรรณะ4 :เป็นการแบ่งชนชั้นโดยเชื่อว่ามาจากอวัยวะของพระพรหม

- 1) วรรณะพราหมณ์ :พวกนักบวชท่องบ่นสวดมนต์คัมภีร์พระเวทและเป็นครูอาจารย์
- 2) วรรณะกษัตริย์ :นักรบนักปกครอง
- 3) วรรณะแพศยา :เป็นพ่อค้าวานิชและเกษตรกรชาวไร่ชาวนา
- 4) วรรณะศูทร :เป็นกรรมกรผู้ใช้แรงงาน

* จัณฑาล คือ คนที่ไม่มีวรรณะต่ำต้อยและเป็นที่ยรังเกียจที่สุดในสังคมฮินดู

7. เป้าหมายชีวิตของศาสนาฮินดู :โมกษะ

เรื่องที่ 3 : สรุปย่อเนื้อหาศาสนาคริสต์

1. ประเภทเอกเทวนิยมนับถือพระเจ้าองค์เดียว

2. พระเจ้า : พระเยซู

3. ศาสดา :พระเยซูคริสต์

4. คัมภีร์ :คัมภีร์ไบเบิลซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ภาคคือ

1) ภาคพันธสัญญาเดิมเป็นคัมภีร์สำคัญของศาสนายูดายว่าด้วยเรื่องพระเจ้าสร้างโลกและสร้างมนุษย์คู่แรก (อาดัมและเอวา) เรื่องโนอาต่อเรือหนีน้ำท่วมโลกเรื่องโมเสสนำชาวฮีบรอปอพยพออกจากอียิปต์

2) ภาคพันธสัญญาใหม่เป็นคำสอนของพระเยซูโดยเฉพาะว่าด้วยเรื่องความรักของพระเจ้าต่อมนุษย์และสอนให้มนุษย์รักซึ่งกันและกันให้อภัยต่อกันและกัน

5. นิกาย : มี 3 นิกายสำคัญ

5.1 นิกายโรมันคาทอลิก

- 1) นับถือพระสันตะปาปา (Pope) เป็นประมุขของคริสตจักรและมีนักบวช
- 2) เน้นบูชาสวดมนต์ต่อแม่พระมารีอาและต่อบรรดานักบุญ (Saint) ทั้งหลาย
- 3) มีพิธีกรรมหรรษาหลายขั้นตอนโบสถ์ตกแต่งสวยงามหรรษาและยอมรับปฏิบัติตามศีล 7 ข้อ

5.2 นิกายโปรเตสแตนต์

- 1) ไม่มีนักบวช (มีแต่ศาสนจารย์) และไม่นับถือพระสันตะปาปา (Pope) เป็นประมุข
- 2) ไม่บูชานับถือแม่พระมารีอาไม่นับถือนักบุญ (Saint)
- 3) เน้นพิธีกรรมที่เรียบง่ายโบสถ์ตกแต่งเรียบง่ายและยอมรับปฏิบัติตามศีลเพียงแค่ 2 ข้อเท่านั้น

5.3 นิกายออร์ทอดอกซ์

- 1) มีนักบวชแต่ไม่นับถือพระสันตะปาปา (Pope) เป็นประมุข (ในแต่ละประเทศจะมีพระสังฆราชเป็นประมุขของประเทศตน)
- 2) เน้นบูชานับถือแม่พระมารีอาและนักบุญทั้งหลาย
- 3) มีพิธีกรรมหรรษาหลายขั้นตอน

6. หลักธรรมสำคัญ

6.1 หลักความรัก* หัวใจแห่งศาสนาคริสต์ * คือรักพระเจ้ารักเพื่อนมนุษย์รักตนเอง

6.2 หลักตรีเอกานุภาพเชื่อว่าพระเจ้าสูงสุดมีเพียงองค์เดียวแต่ภาคออกเป็น 3 ภาคคือ

- 1) พระบิดาคือพระยะโฮวา
- 2) พระบุตรคือพระเยซูคริสต์
- 3) พระจิตคือพระเจ้าในจิตใจมนุษย์คอยกระตุ้นให้มนุษย์ทำความดี

7. เป้าหมายชีวิตของศาสนาคริสต์ :อาณาจักรพระเจ้า

เรื่องที่ 4 : สรุปย่อเนื้อหาศาสนาอิสลาม

1. ประเภทเอกเทวนิยม นับถือพระเจ้าองค์เดียว

* ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาที่ไม่มีนักบวชและไม่มีการไฟไม่มีเครื่องรางของขลังใดๆ *

2. พระเจ้า : พระอัลลอฮ์
3. ศาสดา : นบีมูฮัมหมัด
4. คัมภีร์ : คัมภีร์อัลกุรอาน
5. นิกาย : มี 2 นิกายสำคัญ

5.1 นิกายซุนนี

- 1) ยึดมั่นและปฏิบัติตามจารีตการดำเนินชีวิตของนบีมูฮัมหมัดอย่างเคร่งครัด
- 2) ยอมรับผู้นำศาสนาว่ามีแค่ 4 คนหลังจากนบีมูฮัมหมัดสิ้นพระชนม์ (คือ อบูบักรุรุมัรอุสมานและอาลี)

5.2 นิยายซีอ่ะห์

- 1) นับถือท่านอาลีและลูกหลานของท่านอาลีว่าเป็นผู้นำศาสนาที่ถูกต้อง

6. หลักธรรมสำคัญ

6.1 หลักศรัทธา 6 ประการ

- 1) ศรัทธาในพระอัลลอฮว่ามีจริง
- 2) ศรัทธาในศาสดา (นบีหรือรอซูล)
- 3) ศรัทธาในคัมภีร์
- 4) ศรัทธาในเทวทูต (มลาอิกะห์) ซึ่งเป็นเทพบริวารของพระอัลลอฮ
- 5) ศรัทธาในวันพิพากษาโลก (วันกิยามะห์) ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของโลกและมนุษย์ที่พระอัลลอฮจะทรงพิพากษาการกระทำของมนุษย์

- 6) ศรัทธาในกฎสภาวะแห่งพระอัลลอฮซึ่งได้ทรงกำหนดไว้ให้มนุษย์ยอมรับ

6.2 หลักปฏิบัติประการ

- 1) การปฏิญาณตน :มุสลิมทุกคนจะต้องปฏิญาณตนว่ามีพระอัลลอฮเป็นพระเจ้าสูงสุดแต่เพียงองค์เดียว
- 2) การละหมาด :การนมัสการและแสดงความนอบน้อมต่อพระอัลลอฮซึ่งมุสลิมจะละหมาดวันละ 5 ครั้ง
- 3) การถือศีลอด :ในเดือนรอมฎอนโดยมุสลิมจะอดอาหารและน้ำในเวลาพระอาทิตย์ขึ้นยันพระอาทิตย์ตกดิน เพื่อฝึกให้รู้จักระสชาติความอดอยากหิวโหย
- 4) การบริจาคชะกาต :เพื่อให้คนรวยได้ช่วยเหลือคนยากจน
- 5) การประกอบพิธีฮัจญ์ ณนครเมกกะประเทศซาอุดีอาระเบีย

7. เป้าหมายชีวิตของศาสนาอิสลาม :การเข้าถึงพระอัลลอฮ

แนวข้อสอบสาระการเรียนรู้ที่ 1 : ศาสนาอิสลามและจริยธรรม

แนวข้อสอบพระพุทธศาสนา

1. ข้อใดไม่ถูกต้อง (ONET 2554-ตอบ 2 คำตอบ)
 1. พระไตรปิฎกพัฒนามาจากพระธรรมวินัย
 2. การบันทึกพระไตรปิฎกเป็นลายลักษณ์อักษรครั้งแรกใช้ภาษามคธ
 3. พระไตรปิฎกได้รับการเผยแพร่ไปยังประเทศต่างๆพร้อมกับคณะพระธรรมทูต
 4. การสังคายนาพระไตรปิฎกครั้งแรกทำในสมัยพุทธกาลโดยพระอานนท์เป็นหัวหน้า
2. พระพุทธศาสนาสอนหลักความจริงที่เป็นสากลในเรื่องใด (ONET 2553)
 1. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
 2. การทำลายชีวิตเป็นบาป
 3. ทุกชีวิตต้องเผชิญปัญหาด้วยความไม่ประมาท
 4. มนุษย์ใช้ปัญญาหาสาเหตุเพื่อแก้ปัญหาได้
3. คุณธรรมฝ่ายปัญญาที่ส่งเสริมการมองโลกและชีวิตตามความเป็นจริงในมรรค 8 ได้แก่ข้อใด(ONET 2551)
 1. สัมมาสติสัมมาสมาธิ
 2. สัมมาวาจาสัมมาวายามะ
 3. สัมมาสัมมัณตะสัมมาอาชีวะ
 4. สัมมาทิฐีสัมมาสังกัปปะ

4. วิญญาณในขั้นที่ 5 หมายถึงข้อใด (ONET 2551)

1. ตัวคนที่แท้จริงของมนุษย์	2. ความรู้สึกของมนุษย์ที่ไม่แตกดับ
3. ส่วนที่ไปเกิดใหม่เมื่อสิ้นชีวิตแล้ว	4. การรับรู้ทางตาหูจมูกลิ้นกายและใจ

5. บุคคลควรใช้หลักกรรมใดในการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสงบสุข (ONET 2549)

1. อริยสัจ 4	2. อิทธิบาท 4	3. สังคหวัตถุ 4	4. พรหมวิหาร 4

6. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดของการอุปสมบทในพระพุทธศาสนา (ANET 2549)

1. ให้บิดามารดาได้รับส่วนบุญส่วนกุศล	2. ให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติธรรมอย่างถูกต้อง
3. รู้จักสรวมกายวาจาใจเพื่อให้เกิดสมาธิและปัญญา	4. ช่วยสืบทอดพระพุทธศาสนาให้ดำรงอยู่ตลอดไป

7. พระพุทธเจ้าทรงสอนอริยสัจ 4 ในวันใด (ONET 2554)

1. วันมาฆบูชา	2. วันวิสาขบูชา	3. วันอาสาฬหบูชา	4. วันจาตุรงคสันติบาท

แนวข้อสอบศาสนาพราหมณ์ฮินดู

1. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับศาสนาพราหมณ์-ฮินดู (ONET 2553-ตอบ 2 คำตอบ)

1. เป็นศาสนาที่ไม่มีศาสดา	2. ก่อนพุทธกาลเรียกว่าศาสนาพราหมณ์
3. ในยุคพระเวทนับถือพระเจ้าองค์เดียว	4. ยกย่องพระพรหมว่ายิ่งใหญ่กว่าเทพเจ้าองค์อื่น

2. คัมภีร์พระเวทใดเก่าแก่ที่สุด (ONET 2554-ตอบ2)

1. ฤคเวท	2. ยชุรเวท	3. สามเวท	4. อาถรรพเวท

3. ในศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ผู้สูงอายุนิยมปฏิบัติตามหลักอาศรม 4 ชั้นใด (ONET 2554-ตอบ2)

1. สันยาसी	2. ภฤหัสถ์	3. วานปรสถ์	4. พรหมจารี

แนวข้อสอบศาสนาคริสต์

1. ข้อใดถูกต้องที่สุดเกี่ยวกับศาสนาคริสต์ (ANET 2549)

1. นิกายออร์ทอดอกซ์เป็นนิกายเก่าแก่ที่สุด
2. นิกายโรมันคาทอลิกอนุญาตให้พระชั้นผู้น้อยแต่งงานได้
3. นิกายโปรเตสแตนต์เชื่อว่าทุกคนสามารถติดต่อกับพระเจ้าโดยตรงได้
4. นิกายโรมันคาทอลิก ออร์ทอดอกซ์ และ โปรเตสแตนต์ต่างก็เคารพยกย่องมารดาพระเยซูว่าเป็นแม่พระ

2. การที่พระเยซูถูก釘ไม้กางเขนจนสิ้นพระชนม์ แสดงถึงสิ่งใด (ONET 2549-ตอบ 2 คำตอบ)

1. การไถ่มนุษย์ออกจากบาป
2. ความเสียสละของพระเจ้า
3. มนุษย์ได้รับการปลดปล่อยให้มีความสัมพันธ์ที่ถูกต้องกับพระเจ้า
4. พระเจ้าทรงประทานพระบุตรมาชั่วคราวเพื่อสอนศีลธรรมให้มนุษย์

3. พิธีกรรมที่คริสต์ศาสนิกชนได้แสดงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพระเจ้า (ONET 2552)

1. ศีลบวช	2. ศีลกำลัง	3. ศีลล้างบาป	4. ศีลมหาสนิท

แนวข้อสอบศาสนาอิสลาม

1. ศาสนาใดที่ชื่อศาสนาแปลว่าสันติ (ANET 2550)

1. ศาสนาฮินดู 2. พุทธศาสนา 3. ศาสนาคริสต์ 4. ศาสนาอิสลาม

2. การแบ่งแยกนิกายต่างๆในศาสนาอิสลาม เกิดจากสาเหตุข้อใดเป็นสำคัญ (ANET 2550)

1. ความเชื่อว่าเป็นพระประสงค์ของพระเจ้า
2. ความคิดแตกต่างกันทางการเมืองเกี่ยวกับผู้นำทางศาสนา
3. ความแตกต่างกันทางด้านสังคม เชื้อชาติและวัฒนธรรม
4. ความแตกต่างกันทางด้านสังคม เชื้อชาติและวัฒนธรรม

3. การทำละหมาดตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลามเป็นการนมัสการต่อใคร (ANET 2551)

1. ศาสดา 2. พระเจ้า 3. ผู้รู้ทางศาสนา 4. คัมภีร์อัลกุรอาน

สรุปย่อเนื้อหา สาระการเรียนรู้ที่ 2: หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และดำเนินชีวิตในสังคม

เรื่องที่ 1: สรุปย่อเนื้อหาสังคมวิทยา

1. สังคมวัฒนธรรม

1.1 สังคม คือ กลุ่มคนที่มาอยู่ร่วมกัน และสร้างวัฒนธรรมขึ้น

1.2 วัฒนธรรม

- คนสร้าง/ดีไม่ได้ก็ได้/เปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย
- เป็นเอกลักษณ์ทางสังคม
- เป็นมรดกทางสังคม

1.3 ประเภทของวัฒนธรรม

- 1) วัตถุ = วัตถุธรรม
- 2) ไม่ใช่วัตถุ → เนติธรรม = กฎหมาย กฎเกณฑ์ กฎระเบียบ
→ คติธรรม = ความเชื่อ ศาสนา ความดี-ชั่ว
→ สหธรรม = มารยาททางสังคม

2. โครงสร้างทางสังคม คือ ระบบความสัมพันธ์ของสถาบันต่างๆในสังคม ประกอบด้วย

2.1 กลุ่มทางสังคม คือ กลุ่มคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปที่มาอยู่ร่วมกัน

2.2 สถาบันทางสังคม คือ แบบอย่างพฤติกรรมหรือกลุ่มของบรรทัดฐาน ที่สังคมสร้างขึ้นเป็นที่ยอมรับร่วมกัน

และสังคมใช้ปฏิบัติสืบต่อกันมา แบ่งเป็น 7 ประเภท คือ

- 1) สถาบันครอบครัว 2) สถาบันการศึกษา 3) สถาบันการเมืองการปกครอง 4) สถาบันเศรษฐกิจ
5) สถาบันศาสนา 6) สถาบันนันทนาการ 7) สถาบันสื่อสารมวลชน

2.3 การจัดระเบียบทางสังคม คือ กระบวนการที่สังคมสร้างขึ้นเพื่อให้สมาชิกปฏิบัติตามประกอบด้วย

1. ค่านิยม คือ สิ่งที่คนในสังคมยกย่องว่าดีงามและเป็นสิ่งที่ต้องทำ เช่น คนไทยมีค่านิยมต้องมีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ คนจีนมีค่านิยมรักลูกชาย เป็นต้น

2. บรรทัดฐานทางสังคม มี 3 ประเภท

- 1) วิถีชาวบ้าน หรือ วิถีประชา
- 2) จารีต หรือ กฎศีลธรรม
- 3) กฎหมาย

3. สถานภาพและบทบาท

- 1) สถานภาพ คือ ตำแหน่งที่สมาชิกได้รับจากการเป็นสมาชิกในสังคม
- 2) บทบาท คือ หน้าที่ตามสถานภาพที่ได้รับ

4. การขัดเกลาทางสังคม เป็นการเรียนรู้ไม่ว่าจะมาจากทางตรงหรือทางอ้อม

3. ปัญหาสังคม คือ สถานการณ์ที่ขัดต่อการจัดระเบียบทางสังคม มีผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ในสังคม และมีการเรียกร้องให้ป้องกันแก้ไข

ตัวอย่างปัญหาในสังคมไทย: ปัญหาความยากจน, ปัญหาสิ่งแวดล้อม, ปัญหายาเสพติด, ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาโสเภณี ฯลฯ

เรื่องที่ 2 : สรุปย่อเนื้อหารัฐศาสตร์

1. รัฐ (State) คือ ดินแดนที่มีคนมาอาศัยอยู่ร่วมกัน โดยต้องมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ

1. ประชากร
2. อาณาเขต
3. รัฐบาล
4. อำนาจอธิปไตย

2. ประเภทของรัฐ แบ่งได้ 2 ประเภท

2.1 รัฐเดี่ยว : มีรัฐบาลชุดเดียวปกครองประเทศ

- 1) ตัวอย่างประเทศที่เป็นรัฐเดี่ยวเช่น ไทย กัมพูชา ลาว เวียดนาม ญี่ปุ่น อังกฤษ ฝรั่งเศส

* ประเทศส่วนใหญ่ในโลก จะเป็นรัฐเดี่ยว *

2.2 รัฐรวม : มีรัฐบาล 2 ระดับ 2 รูปแบบ คือ

- 1) รัฐบาลกลาง : จะบริหารงาน 3 เรื่อง คือ การคลัง การต่างประเทศ การทหาร
- 2) รัฐบาลท้องถิ่น : จะบริหารงานเรื่องสาธารณสุขและสาธารณูปโภค
- 3) ตัวอย่างประเทศที่เป็นรัฐรวม เช่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา จีน รัสเซีย อินเดีย

3. ระบอบการเมืองที่สำคัญของโลก

3.1 ระบอบประชาธิปไตย : เป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน ประเภทของระบอบประชาธิปไตย แบ่งได้ 3 ประเภท

1. แบบรัฐสภา (แบบอังกฤษ)

- 1) นายกรัฐมนตรีต้องมาจากสภาผู้แทนราษฎร
- 2) การถ่วงดุลอำนาจระหว่างสภากับรัฐบาล :
 - สภาลงมติไม่ไว้วางใจนายกฯ และรัฐบาลได้
 - นายกฤษฎสภาได้

3) ประเทศที่มีกษัตริย์เป็นประมุขมักใช้ระบอบนี้ เช่น อังกฤษ ไทย ญี่ปุ่น มาเลเซีย กัมพูชา นอร์เวย์ สวีเดน เดนมาร์ก เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม สเปน แคนาดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เป็นต้น

2. แบบประธานาธิบดี (แบบสหรัฐอเมริกา)

1) ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารประเทศและเป็นทั้งประมุขของประเทศ

2) การถ่วงดุลอำนาจ

- สภาลงมติไม่ไว้วางใจประธานาธิบดีไม่ได้
- ประธานาธิบดียุบสภาไม่ได้

3) ประเทศที่ใช้ระบอบนี้ เช่น USA ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย เม็กซิโก

3. แบบกึ่งประธานาธิบดีกึ่งรัฐสภา (แบบฝรั่งเศส)

1) มีทั้งประธานาธิบดีและนายกรัฐมนตรี

2) ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง แต่นายกฯ มาจากการแต่งตั้ง

3) การถ่วงดุลอำนาจ

- สภาลงมติไม่ไว้วางใจกับนายกฯ ได้ แต่ลงมติกับประธานาธิบดีไม่ได้
- ประธานาธิบดียุบสภาได้ โดยนายกฯ ต้องลาออก

4) ประเทศที่ใช้ระบอบนี้ เช่น ฝรั่งเศส รัสเซีย เกาหลีใต้

3.2 ระบอบเผด็จการ : การปกครองที่เน้นอำนาจรัฐสำคัญที่สุด เผด็จการแบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่

1. เผด็จการอำนาจนิยม

- 1) เน้นควบคุมประชาชนเพาะอำนาจทางการเมือง
- 2) ห้ามประชาชนประท้วงรัฐบาล และห้ามวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล
- 3) พบในประเทศเผด็จการทหารทั้งหลาย เช่น พม่า

2. เผด็จการเบ็ดเสร็จนิยม : เน้นควบคุมประชาชนเบ็ดเสร็จเด็ดขาดทั้ง 3 ด้าน คือ การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

วัฒนธรรม

2.1 เผด็จการฟาสซิสต์

- 1) บ้าชาตินิยม รังเกียจชนชาติอื่น
- 2) ปัจจุบัน ไม่มีแล้ว เคยมีในอดีตสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ในกลุ่มประเทศฝ่ายอักษะ เช่น

เยอรมนี อิตาลี ญี่ปุ่น

2.2 เผด็จการคอมมิวนิสต์

- 1) เน้นพรรคคอมมิวนิสต์ว่าสำคัญที่สุด
- 2) ต่อต้านทุนนิยม สนับสนุนแนวคิดสังคมนิยม
- 3) พบในประเทศ เช่น จีน เกาหลีเหนือ ลาว เวียดนาม และคิวบา

4. การเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญ 2550

1) รัฐสภา มี 2 สภา คือ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

2) สภาผู้แทนราษฎร มีสมาชิก 500 คน โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

- 1) ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ มี 125 คน
- 2) ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง มี 375 คน

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเป็น ส.ส.

- 1) อายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี
- 2) เป็นสมาชิกพรรคการเมืองติดต่อกันไม่น้อยกว่า 90 วัน
- 3) วุฒิสภา มีสมาชิก 150 คน โดยแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ
 - 1) ส.ว. แบบเลือกตั้ง มี 76 คน
 - 2) ส.ว. สรรหา มี 74 คน

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเป็น ส.ว.

- 1) อายุไม่ต่ำกว่า 40 ปีบริบูรณ์
 - 2) จบการศึกษาปริญญาตรี
 - 3) ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง
- 4) คณะรัฐมนตรี ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี 1 คน และรัฐมนตรีอื่นอีกไม่เกิน 35 คน
- 5) ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ต้องมีคุณสมบัติ คือ
- 5.1 อายุ 18 ปี บริบูรณ์ ในวันที่ 1 มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง
 - 5.2 มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ไม่น้อยกว่า 90 วัน
 - 5.3 ไม่เป็นบุคคลต้องห้าม คือ นักบวช วิกลจริต ผู้ถูกคุมขัง

เรื่องที่ 3 : สรุปย่อเนื้อหานิติศาสตร์

1. กฎหมาย คือ กฎหรือข้อบังคับของรัฐซึ่งกำหนดความประพฤติของมนุษย์ ถ้าฝ่าฝืนจะถูกลงโทษ
2. ลักษณะของกฎหมาย ประกอบด้วย
 - 1) ต้องใช้ได้ทั่วไป กับทุกคนภายในประเทศ
 - 2) ต้องมีสภาพบังคับทางกฎหมาย
 - 3) ต้องใช้ได้ตลอดไป ตลอดเวลาจนกว่าจะยกเลิก

3. ระบบกฎหมายโลก

3.1 ระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common laws)

- 1) ไม่ได้บัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
- 2) แต่จะใช้จารีตประเพณี หรือค่านิยมความเชื่อของแต่ละท้องถิ่น ร่วมกับใช้คำพิพากษาของศาลในอดีตเป็น

กฎหมาย

- 3) ใช้ในประเทศ เช่น อังกฤษ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์

3.2 ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Laws)

- 1) บัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และมักมีการจัดทำ “ ประมวลกฎหมาย ” ขึ้น
- 2) ใช้จารีตประเพณีบ้างเล็กน้อยในบางกรณี เช่น กีฬามวยที่ต่อยบนเวทีมวยไม่ผิด
- 3) ใช้ในประเทศ เช่น ฝรั่งเศส เยอรมนี ไทย ญี่ปุ่น

* ประเทศส่วนใหญ่ของโลกจะใช้ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร *

4. ลำดับของกฎหมาย

รัฐธรรมนูญ > พระราชบัญญัติ > พระราชกำหนด > พระราชกฤษฎีกา > กฎกระทรวง > กฎหมายท้องถิ่น (ข้อบัญญัติ และเทศบัญญัติ)

5. กฎหมายอาญา

- 1) ความผิดและโทษทางอาญาต้องบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
- 2) ไม่มีผลย้อนหลัง ยกเว้นกรณีที่เป็นประโยชน์ต่อจำเลย
- 3) ต้องตีความอย่างเคร่งครัดตามตัวบทกฎหมาย
- 4) โทษทางอาญา กำหนดไว้ 5 สถาน คือ

1. ประหารชีวิต
2. จำคุก
3. กักขัง
4. ปรับ
5. ริบทรัพย์สิน

6. กฎหมายแพ่งและพาณิชย์

6.1 การหมั้น

- 1) ต้องมีอายุ 17 ปีบริบูรณ์ (โดยได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม)
- 2) ของหมั้นที่ฝ่ายชายมอบให้ฝ่ายหญิง ให้ตกเป็นของฝ่ายหญิง
- 3) ถ้าภายหลังจากหมั้นแล้ว ไม่มีการสมรส โดยฝ่ายหญิงผิด ต้องคืนของหมั้นให้ฝ่ายชาย แต่ถ้าฝ่ายชายผิด ฝ่ายหญิงไม่ต้องคืน

6.2 การสมรส

- 1) ไม่จำเป็นต้องหมั้นมาก่อน จะสมรสเลยก็ได้
- 2) ต้องมีอายุ 17 ปีบริบูรณ์ (โดยได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม)
- 3) การสมรสจะสมบูรณ์ต่อเมื่อจดทะเบียนสมรส

6.3 บุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย

- 1) บุตรทุกคนเป็นบุตรของมารดาเสมอ
- 2) แต่จะเป็นบุตรของบิดา ก็ต่อเมื่อบุตรนั้น
 - 2.1 เกิดจากบิดามารดาจดทะเบียนสมรสกัน
 - 2.2 เกิดจากบิดาจดทะเบียนรับรองบุตร
 - 2.3 เกิดจากศาลพิพากษาสั่งให้เป็นบุตร

6.4 บุตรบุญธรรม

- 1) ผู้รับบุตรบุญธรรมไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์
- 2) ผู้รับบุตรบุญธรรมกับบุตรบุญธรรมนั้น จะต้องมียุวกกันอย่างน้อย 15 ปี
- 3) การรับบุตรบุญธรรมต้องจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม

6.5 พินัยกรรม

- 1) พินัยกรรมเป็นความต้องการของผู้ตายที่จะยกทรัพย์สินสมบัติให้บุคคลใดก็ได้ที่ชื่อปรากฏอยู่ในพินัยกรรม
- 2) ผู้ทำพินัยกรรมได้ ต้องมีอายุ 15 ปีบริบูรณ์

แนวข้อสอบสาระการเรียนรู้ที่ 2 : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และดำเนินชีวิตในสังคม

แนวข้อสอบสังคมวิทยา

1. ข้อใดเป็นความสามารถพิเศษของมนุษย์ที่แตกต่างจากสัตว์อื่น (ONET 2554)
 1. การใช้สัญลักษณ์
 2. การใช้สันชาตญาณ
 3. การตอบสนองสิ่งเร้าโดยอัตโนมัติ
 4. การตอบสนองสิ่งเร้าตามพันธุกรรม
2. ลักษณะของวัฒนธรรมไทยตรงกับข้อใดมากที่สุด (ANET 2549)
 1. สืบทอดมาจากวัฒนธรรมไทยดั้งเดิม
 2. รับอิทธิพลมาจากอินเดียและจีน
 3. มีอิทธิพลของพระพุทธศาสนาเป็นหลัก
 4. มีอารยธรรมของขอมเป็นต้นแบบ
3. ครอบครัวในข้อใดเป็นครอบครัวเดี่ยว (ตอบ 2 คำตอบ)
 1. ใต้งอยู่กับลุงและป้า
 2. คู่มอยู่กับพ่อและแม่
 3. แต้วอยู่กับแม่และยาย
 4. ต้องอยู่กับพ่อและพี่ชาย
4. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะทั่วไปของสังคมไทย
 1. มีการแบ่งชนชั้นในสังคม
 2. มีทั้งสังคมเมืองและสังคมชนบท
 3. มีบรรทัดฐานทางสังคมที่เคร่งครัด
 4. มีการเปิดรับวัฒนธรรมตะวันตกอย่างกว้างขวาง
5. ข้อใดเป็นปัญหาสำคัญที่เป็นรากฐานของปัญหาอื่นๆ ในสังคมไทย
 1. ปัญหาหาเสพติด
 2. ปัญหาครอบครัว
 3. ปัญหาสิ่งแวดล้อม
 4. ปัญหาอาชญากรรม

แนวข้อสอบรัฐศาสตร์

1. การเปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ. 2475 ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายประการ ยกเว้นข้อใด
 1. รูปแบบของรัฐ
 2. ผู้บริหารประเทศ
 3. ระบอบการปกครอง
 4. เจ้าของอำนาจอธิปไตย
2. ประเทศใดมีรูปแบบของรัฐแตกต่างจากประเทศมาเลเซีย
 1. อินเดีย
 2. แคนาดา
 3. อินโดนีเซีย
 4. สวิตเซอร์แลนด์
3. หลักการที่มีความสำคัญมากที่สุดในการปกครองระบอบประชาธิปไตยคือข้อใด (ONET 2549)
 1. หลักเหตุผลในการตัดสินใจ
 2. หลักความเสมอภาคทางการเมือง
 3. หลักสิทธิเสรีภาพของพลเมือง
 4. หลักอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน
4. การที่นายคำหลักเถียงการเสีงภามีแสดงว่านายคำขาดความตระหนักถึงสิ่งใด (ONET 2554)
 1. สิทธิของพลเมือง
 2. หน้าที่ของพลเมือง
 3. เสรีภาพของพลเมือง
 4. ความเสมอภาคของพลเมือง
5. ผู้ใดไม่ต้องพ้นจากตำแหน่งเมื่อมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร (ANET 2549)
 1. ประธานรัฐสภา
 2. รองประธานรัฐสภา
 3. นายกรัฐมนตรี
 4. รองนายกรัฐมนตรี

แนวข้อสอบกฎหมาย

1. ประเภทของกฎหมายในข้อใดเกิดจากการแบ่งประเภทตามลักษณะความสัมพันธ์ของกลุ่ม (ONET 2552)
 1. กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่ง
 2. กฎหมายสารบัญญัติและกฎหมายวิธีสบัญญัติ
 3. กฎหมายลายลักษณ์อักษรและกฎหมายจารีตประเพณี
 4. กฎหมายเอกชน กฎหมายมหาชน และกฎหมายระหว่างประเทศ

2. กฎหมายใดที่มีมาแตกต่างจากกฎหมายอื่น (ONET 2550)

1. พระราชบัญญัติ 2. พระราชกำหนด 3. พระราชกฤษฎีกา 4. กฎกระทรวง

3. ข้อใดเป็นกฎหมายลายลักษณ์อักษรที่ออกโดยองค์กรส่วนท้องถิ่น (ONET 2553 ตอบ 2 คำตอบ)

1. เทศบัญญัติ 2. ข้อบัญญัติเมืองพัทยา
3. พระราชบัญญัติเทศบาล 4. ข้อบังคับองค์การบริหารส่วนตำบล

4. ผู้เยาว์สามารถกระทำการใดได้ด้วยตนเองอย่างสมบูรณ์และถูกต้องตามกฎหมาย (ANE 2549)

1. ทำพินัยกรรมเมื่ออายุ 16 ปี 2. หมั้นเมื่ออายุ 17 ปี
3. จดทะเบียนสมรสเมื่ออายุ 18 ปี 4. ซื้อรถยนต์เมื่ออายุ 19 ปี

5. สภาพบังคับตามข้อใดเป็นการลงโทษทางอาญา (ONET 2554 มี 2 คำตอบ)

1. การปรับ 2. การยึดทรัพย์ 2. การริบทรัพย์สิน 3. การชดใช้ค่าเสียหาย

สรุปย่อเนื้อหา สารการเรียนรู้ที่ 3 : เศรษฐศาสตร์

1. เศรษฐศาสตร์ คือ วิชาที่ว่าด้วยการจัดสรรทรัพยากรที่จำกัด เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ที่ไม่จำกัด

2. สาขาเศรษฐศาสตร์

- 1) เศรษฐศาสตร์จุลภาค คือ ศึกษากิจกรรมทางเศรษฐกิจในหน่วยย่อย
2) เศรษฐศาสตร์มหภาค คือ ศึกษากิจกรรมทางเศรษฐกิจในภาพรวม

3. ระบบเศรษฐกิจโลก

3.1 ระบบทุนนิยม

- 1) รัฐบาลให้เอกชนค้าขายแข่งขันกันได้อย่างเสรีโดยรัฐบาลจะเข้าแทรกแซงน้อยที่สุด
2) เอกชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตได้
3) ใช้กลไกราคามาก
4) พบในประเทศ เช่น USA ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย แคนาดา

3.2 ระบบสังคมนิยม

- 1) เน้นสังคมหรือประชาชน ให้มีความอยู่ดีกินดีโดยรัฐบาลเข้าแทรกแซงมาก
2) รัฐบาลเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต 3) เน้นการกระจายรายได้ให้เป็นธรรม
4) พบในกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์

3.3 ระบบเศรษฐกิจแบบผสม

- 1) รัฐบาลให้เอกชนสะสมทุนและค้าขายแข่งขันได้
2) รัฐบาลจะลงทุนทำกิจการขนาดใหญ่ (กิจการสาธารณูปโภค) แทนเอกชน
3) พบในประเทศยุโรปกลุ่มสแกนดิเนเวีย (นอร์เวย์ ฟินแลนด์ สวีเดน) และไทย

4. กิจกรรมทางเศรษฐกิจ

4.1 การผลิต คือ การนำปัจจัยการผลิตมาผ่านกระบวนการผลิตจนได้เป็นสินค้าและบริการ

ปัจจัยการผลิต มี 4 ประเภท คือ

- 1) ที่ดิน 2) แรงงาน 3) ทุน 4) ผู้ประกอบการ

4.2 การบริโภค คือ การกินหรือใช้สินค้า – บริการที่ได้จากการผลิต

4.3 การแลกเปลี่ยน คือ การนำสินค้า – บริการชนิดหนึ่งมาแลกเปลี่ยนกับอีกชนิดหนึ่ง โดยผ่านระบบตลาด

4.4 การกระจาย คือ การกระจายสินค้า – บริการจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภค

5. กลไกราคา

- อุปสงค์ Demand คือ ความต้องการซื้อ

- อุปทาน Supply คือ ความต้องการขาย

5.1 กฎอุปสงค์

1) เมื่อราคาสินค้าเพิ่มขึ้น อุปสงค์จะลดลง

2) เมื่อราคาสินค้าลดลง อุปสงค์จะเพิ่มขึ้น

5.2 กฎอุปทาน

1) เมื่อราคาสินค้าเพิ่มขึ้น อุปทานจะเพิ่มขึ้น

2) เมื่อราคาสินค้าลดลง อุปทานจะลดลง

5.3 คุณภาพ : สภาพที่อุปสงค์เท่ากับอุปทาน

1) ราคาคุณภาพ : ราคาสินค้าที่สมดุล

2) ปริมาณคุณภาพ : ปริมาณสินค้าที่สมดุล

6. เงินเพื่อและเงินฝืด

ปัญหาเงิน	Concept สำคัญในการแก้ปัญหา	วิธีแก้ปัญหา
1. เงินเพื่อ	1) ลดปริมาณเงินในมือประชาชน 2) ลดค่าใช้จ่ายของรัฐบาล 3) ส่งเสริมการออม เพื่อลดการลงทุน	1) ขึ้นอัตราภาษี 2) ขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก 3) ขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ 4) ขายพันธบัตรรัฐบาล 5) จัดทำงบประมาณแบบเกินดุล
2. เงินฝืด	1) เพิ่มปริมาณเงินในมือประชาชน 2) เพิ่มค่าใช้จ่ายภาครัฐบาล 3) กระตุ้นการลงทุน ลดการออม	1) ลดอัตราภาษี 2) ลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก 3) ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ 4) รับคืนพันธบัตรรัฐบาล 5) จัดทำงบประมาณแบบขาดดุล

7. ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ คือ ตัวเลขที่แสดงฐานะทางการเงินของประเทศในรอบ 1 ปี โดยดูได้จาก 3 บัญชีสำคัญ คือ

7.1 บัญชีเดินสะพัด ประกอบด้วย 3 บัญชีย่อย คือ

1) บัญชีการค้า

2) บัญชีบริการ

3) บัญชีบริจาหรือบัญชีเงินโอน

7.2 บัญชีทุนเคลื่อนย้าย

7.3 บัญชีทุนสำรองระหว่างประเทศ

แนวข้อสอบสาระการเรียนรู้ที่ 3 : เศรษฐศาสตร์

1. ข้อความใดเป็นเรื่องของเศรษฐศาสตร์มหภาค (ANET 2551)
 1. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารอาคารสงเคราะห์มีแนวโน้มจะต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์ทั่วไป
 2. ราคาจำหน่ายข้าวในประเทศในปีนี้มีระดับค่อนข้างสูงเนื่องจากได้เกิดอุทกภัยขึ้นในหลายพื้นที่
 3. อัตราว่างงานในช่วงหลายปีนี้มีแนวโน้มจะสูงกว่าอัตราว่างงานในช่วงต้นปีประมาณ 0.5-1 เปอร์เซ็นต์
 4. การเรียกร้องค่าจ้างเพิ่มสูงขึ้นของแรงงานโรงงานทอผ้า ส่งผลให้พนักงานจำนวนหนึ่งต้องว่างงานลง
2. การผลิตในข้อใดเป็นการผลิตขั้นทุติยภูมิ (ONET 2554-ตอบ 2 คำตอบ)
 1. การทอผ้าไหม
 2. การทำเหมืองแร่
 3. การขนส่งทางน้ำ
 4. การทำผลไม้กระป๋อง
3. ข้อใดแสดงว่าระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นระบบเศรษฐกิจแบบผสม (ONET 2549)
 1. เอกชนดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจทั้งแบบผูกขาดและเสรี
 2. รัฐดำเนินการผลิตเฉพาะกิจการที่ส่งผลกระทบต่อสังคมส่วนรวม
 3. มีกฎหมายควบคุมกิจกรรมเศรษฐกิจในด้านผลิตและการขายของเอกชน
 4. มีตลาดสินค้าและบริการนานาชาติที่ผลิตในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ
4. ข้อใดเป็นไปตามกฎของอุปสงค์ (ANET 2549)
 1. ลองกองปีนี้ราคาไม่แพง คนจึงนิยมซื้อมารับประทานกันมาก
 2. แก้วมังกรเป็นผลไม้สุขภาพที่คนนิยมรับประทาน เกษตรกรจึงปลูกกันมาก
 3. พ่อค้าส่งทุเรียนไปขายต่างประเทศมาก แต่ไม่ทำให้ราคาทุเรียนในประเทศแพงขึ้น
 4. น้ำมันราคาแพง รัฐบาลจึงมีนโยบายรณรงค์ให้ประชาชนช่วยกันลดการใช้พลังงาน
5. การเปลี่ยนแปลงของสินค้าในข้อใดเป็นไปตามกฎของอุปทาน (ONET 2550)
 1. ผลิตผลฝักลดลงมาก เพราะอุทกภัยทำให้สวนฝักเสียหาย ราคาฝักจึงสูงขึ้น
 2. ราคาน้ำมันปาล์มสูงขึ้น พ่อค้าจึงสั่งน้ำมันปาล์มจากต่างประเทศเข้ามาขายมากขึ้น
 3. ยอดจำหน่ายน้ำส้มคั้นสูงขึ้น เพราะมีผู้นิยมบริโภคเพิ่มขึ้น
 4. บ้านจัดสรรปรับราคาสูงขึ้น เพราะต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น
6. มะลิน่าสร้อยคอกทองคำไปจำหน่าย ได้เงิน 12,000 บาท นำไปจ่ายเป็นค่าเล่าเรียนบุตร 7,000 บาท ค่าอาหาร 2,000 บาท ค่าเสื้อผ้านักเรียน 2,500 บาท และค่ารองเท้า 500 บาท จากเหตุการณ์ดังกล่าวเงินไม่ได้ทำหน้าที่ข้อใด (ANET 2549)
 1. เครื่องเก็บรักษาค่า
 2. มาตรฐานวัดมูลค่า
 3. มาตรฐานในการชำระหนี้
 4. สื่อกลางในการแลกเปลี่ยน
7. สถาบันการเงินในข้อใดไม่ได้ให้บริการทางการเงินแก่บุคคลทั่วไป (ONET 2549)
 1. ธนาคารกลาง
 2. ธนาคารอาคารสงเคราะห์
 3. บริษัทหลักทรัพย์
 4. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์
8. พ่อค้าไทยส่งน้ำตาลทรายออกไปขายต่างประเทศมูลค่า 500 ล้านบาท รายการดังกล่าวรวมอยู่ในดุลข้อใด (OET 2554- 2 คำตอบ)
 1. ดุลการค้า
 2. ดุลบัญชีรายได้
 3. ดุลบัญชีเดินสะพัด
 4. ดุลบัญชีทุนเคลื่อนย้าย
9. รายการที่แสดงการเคลื่อนไหวของทุนสำรองระหว่างประเทศจะปรากฏอยู่ในข้อใด (ONET 2553)
 1. ดุลการค้า
 2. ดุลบัญชีทุน
 3. ดุลการชำระเงิน
 4. ดุลบัญชีเดินสะพัด

10. สหกรณ์ประเภทใดเปิดกว้างให้ผู้ประกอบอาชีพใดก็ได้เข้าเป็นสมาชิก (ONET 2552)

1. สหกรณ์นิคม 2. สหกรณ์ร้านค้า 3. สหกรณ์บริการ 4. สหกรณ์ออมทรัพย์

11. เหตุการณ์ใดส่งผลให้คนไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงชี้แนะแก่พสกนิกรมา ตั้งแต่ พ.ศ. 2517 (ANET 2551)

1. การเกิดวิกฤตการณ์น้ำมัน เมื่อ พ.ศ. 2522
 2. การเกิดวิกฤตการณ์ภัยแล้ง เมื่อ พ.ศ. 2522
 3. การเกิดวิกฤตการณ์เศรษฐกิจ เมื่อ พ.ศ. 2540
 4. การเกิดปัญหาการพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9

12. การเกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นต้นมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อแก้ปัญหาให้เกษตรกร (ONET 2551)

1. การสูญเสียที่ดินทำกิน 2. การพึ่งพาระบบน้ำตามธรรมชาติ
 3. การขาดการรวมพลังกันในรูปกลุ่ม 3. การเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจน้อยเกินไป

สรุปย่อเนื้อหา สาระการเรียนรู้ที่ 4 : ประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์ไทย

ด้านการเมืองการปกครอง

1. รูปแบบการเมืองการปกครองของไทยแต่โบราณเป็นระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์
 2. อาณาจักรสุโขทัย : ฐานะกษัตริย์ระยะแรกเป็นพ่อปกครองลูก ระยะหลังเป็นธรรมราชา
 3. อาณาจักรอยุธยา : ฐานะกษัตริย์เป็นเทวราชา
 4. การปฏิวัติการปกครองครั้งใหญ่สมัยพระบรมไตรโลกนาถ

4.1 ส่วนกลาง แบ่งเป็น 2 ฝ่ายคือ

- 1) ฝ่ายทหาร มีสมุหกลาโหมเป็นอัครมหาเสนาบดี
 2) ฝ่ายพลเรือน (+จตุสดมภ์) มีสมุหนายกเป็นอัครมหาเสนาบดี

4.2 ส่วนภูมิภาค

- 1) ยกเลิกหัวเมืองลูกหลวง เปลี่ยนเป็นหัวเมืองจัตวา มี “ผู้รั้ง” เป็นเจ้าเมือง
 2) หัวเมืองพระยามหานคร มีเจ้านายหรือขุนนางเป็นเจ้าเมือง
 3) หัวเมืองประเทศราช มีกษัตริย์ท้องถิ่นปกครองตนเอง

5. สมัยพระเพทราชา ปรับปรุงใหม่

- 1) ให้สมุหกลาโหมดูแลหัวเมืองฝ่ายใต้
 2) ให้สมุหนายกดูแลหัวเมืองฝ่ายเหนือ
 3) ให้กมลคลังดูแลหัวเมืองชายฝั่งทะเลตะวันออก

6. อาณาจักรรัตนโกสินทร์ : ฐานะกษัตริย์เป็นธรรมราชา + เทวราชา

6.1 สมัย ร.1 – ร.4 มีตำแหน่งอัครมหาเสนาบดี 3 ตำแหน่ง

- 1) สมุหกลาโหมดูแลหัวเมืองฝ่ายใต้

2) สมุหนายกดูแลหัวเมืองฝ่ายเหนือ

3) เสนาบดีกรมคลัง (หรือกรมท่า) ดูแลหัวเมืองชายฝั่งทะเลตะวันออก

6.2 การปฏิรูปการปกครองครั้งใหญ่สมัย ร.5

1) ส่วนกลาง : ยกเลิกตำแหน่งขุนนางฝ่ายเหนือ – ได้ แล้วเปลี่ยนเป็นตั้ง ระบบกระทรวง

2) ส่วนภูมิภาค : ยกเลิกระบบหัวเมืองทั้งหมด แล้วตั้งเป็นระบบเทศาภิบาล

3) ส่วนท้องถิ่น : ริเริ่มการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยตั้ง สุขาภิบาล

7. ยุคประชาธิปไตย : 24 มิถุนายน พ.ศ.2575 คณะราษฎรทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากสมบูรณาญาสิทธิราชย์ เป็นประชาธิปไตย

ด้านเศรษฐกิจ

1. สมัยโบราณ

1.1 เศรษฐกิจไทยสมัยโบราณเป็นแบบผลิตเพื่อยังชีพ คือผลิตเพื่อเลี้ยงตนเอง

1.2 ข้าวเป็นผลผลิตหลักของสังคม

1.3 รายได้หลักของรัฐในสมัยโบราณ คือ (1) การเก็บภาษีอากร (2) กำไรจากการค้าต่างประเทศ

1.4 ชาวจีนมีบทบาทในระบบเศรษฐกิจการค้าของไทยมากเพราะมีทุนมาก

1.5 โปรตุเกสเป็นฝรั่งชาติแรกที่เข้ามาติดต่อค้าขายกับไทยในสมัยพระรามาธิบดีที่ 2

1.6 การค้ากับตะวันตกในอาณาจักรอยุธยาเฟื่องฟูสุดๆ ในสมัยพระนารายณ์มหาราช

1.7 สมัย ร.3 ได้ปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษี ที่เรียกว่า “ระบบเจ้าภาษีนาอากกร” คือรัฐให้เอกชนประมูล

จัดเก็บภาษีแทนรัฐ

2. สมัยใหม่

2.1 เริ่มต้นรัชกาลที่ 4 ทำสนธิสัญญาเบาว์ริง พ.ศ.2398 กับประเทศอังกฤษ

2.2 หลังทำสัญญาเบาว์ริง เกิดระบบเศรษฐกิจแบบเงินตราและการปลูกข้าวขยายตัวอย่างมาก

2.3 สมัยรัชกาลที่ 5 มีการปฏิรูปเศรษฐกิจ ดังนี้

1) ตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์ ทำหน้าที่จัดเก็บภาษี

2) ยกเลิกระบบเจ้าภาษีนาอากกร

3) กำหนดเงินเดือนประจำให้กับข้าราชการ

4) ปฏิรูประบบเงินตราเป็น บาทและสตางค์

3. หลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2575

สมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี เกิดแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2504

ด้านสังคมวัฒนธรรม

1. สังคมไทยเป็นสังคมที่มีการแบ่งชนชั้นโดยใช้ศักดินาเป็นตัวบอกชนชั้น ซึ่งประกอบด้วย

1) กษัตริย์ : เป็น “เจ้าแผ่นดิน” ถือว่าไม่มีศักดินา

2) เจ้านาย หรือ พระบรมวงศานุวงศ์ : ถือศักดินา 500 – 100,000 ไร่

3) ขุนนาง : ถือศักดินา 400 – 10,000 ไร่

- 4) พระสงฆ์ : เสมอณา 100 – 2,400 ไร่
- 5) ไพร่ : ถือกักคินา 10 – 25 ไร่
- 6) ทาส : ถือกักคินา 5 ไร่

2. สังคมไทยสมัยใหม่

2.1 หลัง ร.4 ทำสัญญาเบาว์ริง มีการเปลี่ยนทางสังคมวัฒนธรรม หลายประการ เช่น

- 1) ให้ราษฎรเข้าเฝ้าในเวลาเสด็จพระราชดำเนินและถวายฎีกาได้
- 2) ให้ชาวต่างประเทศยื่นเข้าเฝ้าได้และให้ขุนนางไทยสวมเสื้อเข้าเฝ้า
- 3) ให้เสรีภาพในการนับถือศาสนา
- 4) ให้สิทธิเสรีในการเลือกคู่ครอง
- 5) ให้สิทธิเสรีกับเด็กในการขายตนเองเป็นทาส

2.2 การปฏิรูปสังคมวัฒนธรรมสมัย ร.5

- 1) ร.5 ทรงยกเลิกเกณฑ์แรงงานไพร่ โดยเปลี่ยนไพร่ให้เป็นสามัญชนทั่วไป
- 2) เลิกทาส

การยกเลิกไพร่และทาสนับเป็นพระราชกรณียกิจที่สำคัญที่สุด ของ ร.5

3) ปฏิรูปการศึกษา โดยตั้งโรงเรียนในแบบตะวันตกขึ้นมา เช่น โรงเรียนมหาดเล็ก, โรงเรียนวัดมหรณพาราม (โรงเรียนหลวงสำหรับราษฎรแห่งชาติ)

4) เปลี่ยนแปลงขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น ยกเลิกประเพณีหมอบคลานให้ขึ้นเข้าเฝ้าแทน, ปรับปรุงการแต่งกายตามแบบตะวันตก

5) นำความเจริญเข้าสู่ประเทศ เช่น เกิดโรงพยาบาล กรมไปรษณีย์โทรเลข รถราง การไฟฟ้า ประปา เป็นต้น

2.3 หลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475

ราษฎรไทยทุกคนมีสิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคเท่าเทียมกัน

ประวัติศาสตร์ยุโรป (อารยธรรมตะวันตก)

ประวัติศาสตร์ยุโรปสมัยโบราณ

1. อารยธรรมสมัยเมโสโปเตเมีย

1.1 เก่าแก่ที่สุด ได้รับการยกย่องเป็นอารยธรรมแรกของโลก

1.2 พบบริเวณราบลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติส

1.3 ผลงานโดดเด่นของอารยธรรมเมโสโปเตเมีย เช่น

- 1) อักษรลิ่ม (อักษรคูนิฟอร์ม) : เก่าแก่ที่สุดในโลก
- 2) ซิกกูเรต : วิหารขนาดใหญ่ เป็นที่ประทับของเทพเจ้า
- 3) ประมวลกฎหมายฮัมมูราบี : ตาต่อตา ฟันต่อฟัน
- 4) สวนลอยแห่งกรุงบาบิโลน : หนึ่งในเจ็ดสิ่งมหัศจรรย์ของโลกยุคโบราณ

2. อารยธรรมอียิปต์

- 1) พบในบริเวณลุ่มแม่น้ำไนล์
- 2) เชื่อในชีวิตหลังความตายมาก
- 3) ผลงานโดดเด่น : การทำมัมมี่ พีรามิดขนาดใหญ่ ตัวอักษรเฮียโรกลิฟิก

3. อารยธรรมกรีก

3.1 รับอารยธรรมจากเมโสโปเตเมีย อียิปต์ และอารยธรรมไมนนวน บนเกาะครีต

3.2 ผลงานโดดเด่น

- 1) แนวคิดมนุษยนิยม
- 2) แนวคิดประชาธิปไตย
- 3) แนวคิดธรรมชาตินิยม
- 4) วิหารหินอ่อนพาร์เธนอน

4. อารยธรรมโรมัน

- 1) รับถ่ายทอดอารยธรรมมาจากกรีก
- 2) ชาวโรมันเน้นให้มนุษย์รับผิดชอบต่อรัฐและเน้นระเบียบวินัยกฎหมายเข้มงวด
- 3) อารยธรรมโรมันที่สำคัญ เช่น กฎหมาย 12 โต๊ะ, สนามกีฬาโคลอมเซียม เป็นต้น
- 4) สูดท้ายจักรวรรดิโรมันล่มสลาย เพราะถูกชาวติวตันบุกทำลาย เมื่อ ค.ศ. 476

ประวัติศาสตร์ยุโรปสมัยกลาง(ยุคมืด : Dark Age)

1. จักรวรรดิโรมันแตกแยกออกเป็นอาณาจักรน้อยใหญ่
2. เกิดสงครามรบพุ่งกันวุ่นวาย ทำให้ชาวยุโรปต้องหาที่พึ่งทางใจ ซึ่งก็คือ ศาสนาคริสต์
3. เป็นยุคที่ชาวยุโรปตกอยู่ในอิทธิพล ของ 2 สิ่งคือ

3.1 ศาสนาคริสต์

3.2 ลัทธิศักดินาสวามิภักดิ์ Feudalism มีการแบ่งชนชั้นคนในสังคมออกเป็น

- 1) ชนชั้นปกครอง (ชนชั้นเจ้าที่ดิน Landlord)
- 2) ชนชั้นใต้ปกครอง : ราษฎร ชาวไร่ชาวนา ทาสติดที่ดิน

4. ช่วงปลายยุคกลางเกิดสงครามครูเสด ระหว่างชาวคริสต์และชาวมุสลิม

ประวัติศาสตร์ยุโรปสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการ (Renaissance)

1. เป็นยุคที่ชาวยุโรป หันกลับไปฟื้นฟูความเจริญของอารยธรรมกรีก- โรมัน
2. ศิลปวิทยาการ ในยุคนี้ยิ่งแพร่หลายมากยิ่งขึ้น เมื่อจอห์น กูเตนเบิร์ก ชาวเยอรมันประดิษฐ์แท่นพิมพ์ เพราะทำให้พิมพ์ตำราต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว

3. ศิลปินเด่น ๆ ในยุคนี้เช่น 1. ลีโอนาโด ดาร์วินชี 2. ไมเคิลแองเจโล 3. วิลเลียมเชกสเปียร์

ประวัติศาสตร์ยุโรปสมัยใหม่

1. นับจากเหตุการณ์ คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส ค้นพบทวีปอเมริกาเหนือ
2. ยุคปฏิวัติวิทยาศาสตร์

2.1 เป็นยุคที่เปลี่ยนวิธีพิสูจน์ความจริงทางวิทยาศาสตร์

2.2 นักวิทยาศาสตร์สำคัญ เช่น

1) นิโคลัสคอปเปอร์นิคัส เป็นผู้บุกเบิกวิทยาศาสตร์ โดยเสนอทฤษฎีว่าดวงอาทิตย์เป็นศูนย์กลางของระบบสุริยจักรวาล

2) ฟรานซิส เบคอน การต่อตั้ง “ราชสมาคมแห่งลอนดอน”

3) กาลิเลโอ กาลิเลอี ประดิษฐ์กล้องโทรทรรศน์

4) ไอแซกนิวตัน ค้นพบแรงโน้มถ่วงของโลก

3. การปฏิวัติอุตสาหกรรม

1) เป็นยุคที่เปลี่ยนวิธีการผลิตสินค้าจากใช้แรงงานคน และสัตว์มาเป็นเครื่องจักร

2) ประเทศแรกที่บุกเบิก คือ อังกฤษ โดยอุตสาหกรรมแรกที่มีการปฏิวัติ คือ การทอผ้า

4. สงครามโลกครั้งที่ 1

1) ปัญหาหลักคือ ลัทธิจักรวรรดินิยมที่ออสเตรีย – ฮังการีพยายามครอบงำเซอร์เบีย

2) มีการแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายพันธมิตรและฝ่ายอำนาจกลาง

3) สงครามครั้งนี้ฝ่ายพันธมิตรเป็นฝ่ายชนะ

4) ผล คือ เกิดสนธิสัญญาแวร์ซายส์และองค์การสันนิบาตแห่งชาติ

5. สงครามโลกครั้งที่ 2

1) ปัญหาหลักคือ การฉีกสนธิสัญญาแวร์ซายส์ของเยอรมันและการล่มขององค์การสันนิบาตแห่งชาติ

2) มีการแบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายสัมพันธมิตรและฝ่ายอักษะ

3) สงครามครั้งนี้สัมพันธมิตรชนะ

4) ผล คือ เกิดองค์การสหประชาชาติและสงครามเย็น

ประวัติศาสตร์ยุโรปร่วมสมัย

1. เริ่มต้นหลังจากจบสงครามโลกครั้งที่ 2

2. ในช่วงนี้เกิดเหตุการณ์สำคัญ คือ สงครามเย็น

3. เป็นการแข่งขันเรื่องอุดมการณ์ทางการเมืองของฝ่ายประชาธิปไตย (สหรัฐอเมริกา) และฝ่าย

คอมมิวนิสต์ (สหภาพโซเวียต)

4. สงครามเย็นสิ้นสุดลงเมื่อสหภาพโซเวียตแตกในวันที่ 25 ธันวาคม ค.ศ. 1991

แนวข้อสอบสารการเรียนรู้ที่ 4 : ประวัติศาสตร์

1. ถ้าในปัจจุบันประเทศไทยยังใช้ระบบศักราชแบบรัตนโกสินทร์ศก (ร.ศ.) ปีพุทธศักราช 2550 จะตรงกับรัตนโกสินทร์ศกใด(ONET 2550)

1.ร.ศ.224

2. ร.ศ. 225

3.ร.ศ.226

4.ร.ศ.227

2. การที่อัครเสนาบดี 2 ตำแหน่ง แบ่งเขตดูแลรับผิดชอบหัวเมืองฝ่ายเหนือและฝ่ายใต้ ทั้งฝ่ายพลเรือนและทหารเกิดขึ้นในสมัยใด (ONET 2552)
1. สมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ
 2. สมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง
 3. สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช
 4. สมัยสมเด็จพระเพทราชา
3. “ไพร่” ในสังคมอยุธยามีฐานะใกล้เคียงกับบุคคลกลุ่มใดในปัจจุบัน (ONET 2550)
1. แรงงานรับจ้าง
 2. สามัญชน
 3. ทหารเกณฑ์
 4. กระจุกพี
4. ภายหลังไทยทำสนธิสัญญาเบาว์ริงกับอังกฤษในพ.ศ. 2398 แล้ว ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่สำคัญของไทยอย่างไร(ONET 2551)
1. ไทยต้องยกเลิกระบบผูกขาดการค้าโดยพระคลังสินค้ากับสินค้าบางประเภท
 2. มีการปรับปรุงภาษีสินค้าขาเข้าบางประเภทเป็นร้อยละ 3
 3. เงินตราได้เข้ามามีความสำคัญมากในทุกระดับของสังคมและทุกกิจกรรม
 4. ความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์และทรัพย์สินเงินตราเริ่มลดน้อยลง
5. ข้อใดปรากฏอยู่ในการปฏิรูปการปกครองของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ONET 2553-ตอบ 2 คำตอบ)
1. รัฐสภา
 2. เสนาบดีสภา
 3. รัฐธรรมนูญ
 4. สภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน
6. เย็นเป็นลูกทาสที่เกิดใหม่ และได้รับอิสรภาพโดยสมบูรณ์ตามกฎหมายใน พ.ศ. 2432 แสดงว่าเย็นเกิดในปีใด
1. ปีที่รัชกาลที่ 5 เสด็จเถลิงถวัลย์ราชสมบัติ
 2. ปีที่รัชกาลที่ 5 ทรงประกาศใช้พระราชบัญญัติทาส
 3. ปีที่รัชกาลที่ 5 ทรงประกาศใช้พระราชบัญญัติการเกณฑ์ทหาร
 4. ปีที่รัชกาลที่ 5 ทรงประกาศพระราชบัญญัติพิทักษ์เกษียณอายุลูกทาสลูกไทย
7. การปลูกกระแสนิยมความรักชาติ และความทันสมัย เกิดขึ้นในสมัยนายกรัฐมนตรีคนใด (ONET 2549)
1. จอมพล ป. พิบูลสงคราม
 2. จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์
 3. จอมพลถนอม กิตติขจร
 4. พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
8. ข้อใดแสดงถึงอารยธรรมของเมโสโปเตเมีย (ONET 2553- ตอบ 2 คำตอบ)
1. อักษรลิ่ม
 2. ซิกกูเรต
 3. กฎหมายสิบสองโต๊ะ
 4. วิหารหินอ่อน
9. สงครามครูเสดเกี่ยวข้องกับเรื่องใด (ANET 2551)
1. อิสราเอลขับไล่พวกปาเลสไตน์ออกจากเยรูซาเล็ม
 2. ผู้นำถือศาสนาพยายามยึดดินแดนศักดิ์สิทธิ์ที่กลับคืน
 3. หลายประเทศในทวีปยุโรปโจมตีตะวันออกกลางเพื่อเปิดเส้นทางค้าขาย
 4. พวกเติร์กเข้ายึดครองกรุงคอนสแตนติโนเปิล
10. ข้อใดมีความสัมพันธ์กันอย่างถูกต้อง (ANET 2551)
1. นิโคลัส โคเปอร์นิคัส – ดวงอาทิตย์เป็นศูนย์กลางของระบบสุริยจักรวาล
 2. เรอเน เดส์การ์ตส์-กฎแรงดึงดูดของจักรวาล
 3. เซอร์ไอแซก นิวตัน-ประดิษฐ์กล้องโทรทรรศน์
 4. กาลิเลโอ กาลิเลอี-การใช้หลักเรขาคณิตในการพิสูจน์ความจริง

11. ประวัติศาสตร์ยุโรปตะวันตกร่วมสมัยเริ่มต้นเมื่อใด (ONET 2550)
1. ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 1
 2. ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2
 3. ภายหลังสงครามเย็น
 4. ภายหลังการล่มสลายของสหภาพโซเวียต
12. การล่มสลายของสหภาพโซเวียต และระบบคอมมิวนิสต์ในยุโรป ค.ศ. 1991 มีความสำคัญอย่างไร
1. ทำให้ระบบการเมืองแบบสองขั้วอำนาจสิ้นสุดลง
 2. ทำให้เยอรมนีรวมตัวกันเป็นประเทศเดียวกันได้สำเร็จ
 3. ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเส้นเขตแดนของยุโรปและสหภาพยุโรปมีบทบาทสำคัญขึ้น
 4. ทำให้สงครามเย็นสิ้นสุดลง ยุโรปมีความเข้มแข็งทางการเมืองและเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น
13. ในอดีต ฟิลิปปินส์เคยอยู่ใต้อาณัติของประเทศใด (ONET 2553 ตอบ 2 คำตอบ)
1. สเปน
 2. ฮอลันดา
 3. โปรตุเกส
 4. สหรัฐอเมริกา
14. ข้อใดไม่อยู่ในขอบข่ายวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งสมาคมอาเซียน (ASEAN)
1. การร่วมมือกำจัดหรือยับยั้งโรคระบาด
 2. การร่วมมือกันทางทหารปราบปรามชนกลุ่มน้อย
 3. การร่วมมือกันจัดตั้งเขตการค้าเสรี
 4. การร่วมมือกันด้านวิชาการแลกเปลี่ยนนักเรียนนักศึกษา

สรุปย่อเนื้อหา สาระการเรียนรู้ที่ 5 : ภูมิศาสตร์

1. เครื่องมือทางภูมิศาสตร์
- 1) แผนที่
 - เป็นการจำลองสภาพผิวโลกลงบนพื้นราบ
 - 2) รูปถ่ายทางอากาศ
 - ใช้เครื่องบินบินในระดับสูง เพื่อให้ได้ที่ตั้งและลักษณะจริง
 - 3) ภาพจากดาวเทียม
 - ใช้การทำงานของคลื่นในชั้นบรรยากาศ
 - ใช้ศึกษาผิวโลก + ปรากฏการณ์สำคัญๆ เช่น สึนามิ โคลนถล่ม
 - 4) GPS = ระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก
 - การใช้ดาวเทียมเพื่อค้นหาตำแหน่งที่ตั้ง
 - 5) GIS = ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์
 - การเก็บข้อมูลทางภูมิศาสตร์ลงในคอมพิวเตอร์
2. ภูมิอากาศในไทยตามเกณฑ์ของเคิป์เป็น
- ไทยจัดเป็นแบบ A : ร้อนชื้น โดยแบ่งย่อยได้อีก 2 ประเภท คือ
- 2.1 Aw : ภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าสะวันนา
 - 1) ฝนตกน้อย ฤดูแล้งยาวนาน
 - 2) พบเกือบทุกภาคในไทย ยกเว้นภาคใต้

2.2 Am : ภูมิอากาศแบบมรสุมเมืองร้อน

- 1) ฝนตกชุก ฤดูแล้งสั้นๆ
- 2) พบที่ภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ จ.จันทบุรีและจ.ตราด

3. ลมพายุที่สำคัญในประเทศไทย

3.1 ลมมรสุม (ลมประจำฤดู)

- 1) ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ (ลมฝน) ทำให้เกิดฤดูฝนในไทย ทุกภาคจะมีฝนตก
- 2) ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ (ลมหนาว) ทำให้เกิดฤดูหนาวในไทย เกือบทุกภาคจะมีอากาศแห้งแล้งหนาวเย็น ยกเว้นภาคใต้ฝั่งตะวันออก (ฝั่งอ่าวไทย) จะมีฝนตก

3.2 ลมพายุหมุนทะเลจีนใต้

4. ภูมิศาสตร์โดยสรุปของ 6 ภาค

4.1 ภาคเหนือ

- 1) ภูมิประเทศที่โดดเด่นคือ เป็นเขตเทือกเขาสูงและมีที่ราบสลับหุบเขา
- 2) อากาศเป็นแบบ Aw ทุ่งหญ้าสะวันนา ฤดูแล้งยาวนาน
- 3) ป่าเบญจพรรณเป็นป่าไม้สำคัญในภาคนี้
- 4) แร่ธาตุอุดมสมบูรณ์ เช่น : ดีบุก ทังสแตน ลิทไนต์ ดินเกาลิน น้ำมันปิโตรเลียม
- 5) แม่น้ำสำคัญ : ปิง วัง ยม น่าน

4.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อีสาน)

- 1) เป็นเขตที่ราบค่อนข้างสูง มีเทือกเขาสูงล้อมรอบ
- 2) อากาศเป็นแบบ Aw ทุ่งหญ้าสะวันนา
- 3) ป่าแดงหรือป่าโคก เป็นป่าไม้สำคัญ
- 4) แร่ธาตุน้อย เช่น แร่เกลือหิน (เกลือสินเธาว์) เกลือโพแทส
- 5) แม่น้ำสำคัญ : ชี มูล สงคราม

4.3 ภาคกลาง

- 1) เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำพื้นใหญ่อันอุดมสมบูรณ์
- 2) อากาศเป็นแบบ Aw ทุ่งหญ้าสะวันนา
- 3) พบป่าเบญจพรรณอยู่บ้างในเขตภาคกลางตอนบน
- 4) เป็นภาคที่มีแร่ธาตุน้อยที่สุดใน 6 ภาค พบบ้างเล็กน้อย เช่น แร่ยิปซัม (พิจิตร) น้ำมัน (กำแพงเพชร) ดินมาร์ล

(ลพบุรี)

- 5) แม่น้ำสำคัญ : เจ้าพระยา ท่าจีน ปานัก ลพบุรี

4.4 ภาคตะวันออก

- 1) มีเทือกเขาจันทบุรีและเทือกเขาบรรทัด กั้นแบ่งที่ราบออกเป็น 2 ส่วน คือ ที่ราบลุ่ม แม่น้ำบางปะกงและที่ราบชายฝั่งทะเล

- 2) อากาศมี 2 แบบในภาคเดียวกัน คือ

2.1 Am มรสุมเมืองร้อน พบที่ จ.จันทบุรีและ จ.ตราด

2.2 Aw ทุ่งหญ้า savanna พบในจังหวัดที่เหลือ เช่น ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง ปราจีนบุรี สระแก้ว

3) ป่าไม้มีทั้งป่าไม้ผลัดใบและป่าไม้ไม่ผลัดใบ

4) แร่ธาตุสำคัญ เช่น แร่รัตนชาติ (พลอย) แมงกานีส แร่ทรายแก้ว น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ (อ่าวไทย)

5) แม่น้ำเป็นแม่น้ำสายเล็กและสั้น น้ำไหลลงทะเลอย่างรวดเร็ว (คล้ายภาคใต้) เช่น บางปะกง จันทบุรี

4.5 ภาคตะวันตก

1) เป็นเขตที่ภูเขาสูงและมีที่ราบสลับหุบเขา (คล้ายภาคเหนือ)

2) อากาศเป็นแบบ Aw ทุ่งหญ้า savanna

* เป็นภาคที่มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่ำที่สุด*

3) ป่าเบญจพรรณเป็นป่าไม้สำคัญ มีมากเป็นอันดับ 2 รองมาจากภาคเหนือ

4) แร่ธาตุอุดมสมบูรณ์ เช่น ดินบุก ทั้งสแตน โพสเฟต ทองคำ รัตนชาติ (พลอย)

5) แม่น้ำสำคัญ : แควใหญ่ แควน้อย แมกกลอง

4.6 ภาคใต้

1) อากาศเป็นแบบ Am มรสุมเมืองร้อน ฝนตกชุก ฤดูแล้งสั้น ๆ

2) ป่าไม้เป็นแบบป่าไม้ไม่ผลัดใบ ป่ารกทึบ ดินไม่เขียวครีมนทั้งปี

3) แร่ธาตุอุดมสมบูรณ์ เช่น ดินบุก ทั้งสแตน ลิกไนต์ (กระบี่ สงขลา) น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ (อ่าวไทย)

4) แม่น้ำเป็นแม่น้ำสายเล็กและสั้น น้ำไหลลงทะเลอย่างรวดเร็ว (คล้ายภาคตะวันออก) เช่น ตาปี ชุมพร กระบุรี

โลก ปัตตานี

5. วิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อมโลก

1) ฝนกรด

2) ขยะพิษ

3) ปรากฏการณ์เรือนกระจก

6. ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมโลก

1) UNEP

2) พิธีสารเกียวโต

3) อนุสัญญาเวียนนา

4) พิธีสารมอนทรีออล

5) อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC)

6) อนุสัญญาไซเตส (CITES)

7) อนุสัญญาบาเซล (BASEL)

8) อนุสัญญาแรมซาร์ (RAMSAR)

9) อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (CBD)

แนวข้อสอบสาระการเรียนรู้ที่ 5 : ภูมิศาสตร์

1. หมู่บ้าน 2 แห่ง อยู่ห่างกัน 8 กิโลเมตร ให้หาระยะทางระหว่างหมู่บ้านดังกล่าวในแผนที่มาตรา ส่วน 1 : 25,000

1. 8 เซนติเมตร

2. 16 เซนติเมตร

3. 24 เซนติเมตร

4. 32 เซนติเมตร

2. ข้อใดไม่ควรใช้ Remote Sensing ในการสำรวจ (ONET 2550)

1. นิคมอุตสาหกรรมจังหวัดลำพูน
2. อุบัติเหตุทางรถยนต์จังหวัดนครราชสีมา
3. แหล่งแร่ทองคำจังหวัดพิจิตร
4. แผ่นดินถล่มที่จังหวัดอุตรดิตถ์

3. ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความหลากหลายของพืชพรรณธรรมชาติทั่วโลก (ONET 2550)

1. ละติจูด
2. ลองจิจูด
3. ปริมาณน้ำฝน
4. ระดับความสูงของพื้นที่

4. ข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้แม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำท่าจีนตอนล่าง มีน้ำเน่าเสียอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง

1. การปนเปื้อนในน้ำของสารเคมีจากพื้นที่เกษตรกรรมและอาคารบ้านเรือน
2. การปล่อยน้ำเสียลงแม่น้ำจากอาคารบ้านเรือนและโรงงาน
3. การปล่อยน้ำทิ้งจากอาคารบ้านเรือนและฟาร์มเลี้ยงสุกร
4. การปล่อยน้ำเสียจากฟาร์มเลี้ยงสุกรและโรงงาน

5. “วิธีการแก้งัดดิน” ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน เป็นการแก้ปัญหาของดินประเภทใด (ANET 2549)

1. ดินเค็มจัด
2. ดินเปรี้ยวจัด
3. ดินถูกชะล้างพังทลาย
4. ดินขาดความอุดมสมบูรณ์

6. วิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์มากที่สุด คือข้อใด

1. การขาดแคลนน้ำจืด
2. การสูญเสียดินป่าไม้และสัตว์ป่า
3. การลดลงของปริมาณแร่ธาตุ
4. การชะล้างและพังทลายของดิน

7. ข้อใดเป็นผลกระทบจากภาวะโลกร้อน (ANET 2551)

1. การสะสมของแก๊สมีเทนในไร่นา
2. การแพร่กระจายของแมลงและเชื้อโรค
3. การดูดซับแสงอินฟราเรด โดยแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์
4. การปล่อยสารคลอโรฟลูออโรคาร์บอนจากเครื่องทำความเย็น

8. คอนvention หลอด สมุทรสงคราม เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาฉบับใด (ONET 2552)

1. CITES
2. Kyoto Protocol
3. UNFCCC
4. Ramsar

9. The Vienna Convention เกี่ยวข้องกับเรื่องใด (ONET 2551)

1. การป้องกันชั้นโอโซน
2. ความหลากหลายทางชีวภาพ
3. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
4. การค้าสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์

10. บุคคลใดมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่ให้ผลยั่งยืนยาวนาน

1. นายโดมตรวจวัดคุณภาพอากาศเป็นประจำ
2. นายแดงใช้สารดีดีทีแทนซีเอฟซีในการกำจัดแมลง
3. นายดำปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันน้ำกัดเซาะตลิ่งพัง
4. นายคอนใช้หนังสือพิมพ์ที่อ่านแล้วห่อขยะเปียกก่อนนำไปทิ้งในถังขยะสีเหลือง